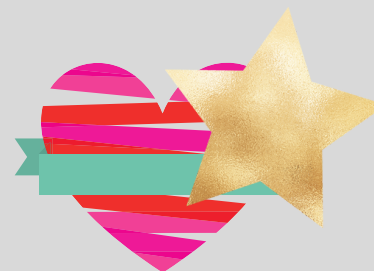

Notiek
monitorēšana

Sistemātiski
atkārtojas

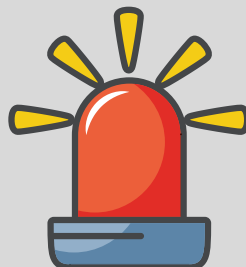

Saistīta ar upura
atpazīstamību

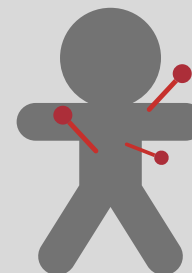
ARĪ IZSEKOŠANA IR VAJĀŠANA!

Visbiežāk veic
vīrieši

Apdraudējuma
risks

Neparedzama
notikumu attīstība

Izsekošana (arī sociālajos tīklos un e-vidē) var būt pazīme, kas liecina par potenciāliem (bieži arī – augstiem) vardarbības un dzīvības draudu riskiem.

Lielākoties stalkošanai (no angļu val. “to stalk”) pakļautas sievietes – apmēram katra desmitā sieviete ar to dzīves laikā ir saskārusies.

Latvijas likumdošanā izsekošana ir viena no vajāšanas pazīmēm, kas visbiežāk kombinējas ar citām prettiesiskām darbībām.

Vajāšana ir tādu sistemātisku un dažādu darbību kopums, kas noteiktā laika periodā liek upurim justies apdraudētam, izjūtot bailes par savu vai savu tuvinieku drošību.

Visbiežāk stalkotāji jeb izsekotāji ir vīrieši. Vajātājs lielākoties pazīst savu upuri privāti, visticamāk viņš ir upura bijušais vai esošais partneris.

Gadās arī situācijas, kad par stalkošanas upuri kļūst sabiedrībā pazīstamas personības.

Visbiežāk tas tiek darīts maniakālu pārlicību, romantiska atraidījuma, nereālistisku fantāziju vai sociālo prasmju trūkuma dēļ.

NEVĒLAMI ZVANI, ZIŅAS UN E-PASTI

Zvanišana, ziņu rakstīšana un e-pastu sūtīšana pēc tam, kad esi likusi skaidri saprast, ka šī komunikācija ir tev nepatīkama, nevēlama, apgrūtinoša. Arī tajos gadījumos, kad esi skaidri norādījusi, ka nevēlies, lai konkrētais cilvēks ar tevi sazinās, bet viņš turpina saziņu, to var uzskatīt par vajāšanu.

IZSEKOŠANA E-VIDĒ

Tiek veidoti viltus profili ar mērķi sazināties ar tevi, jo izsekotāja īstais profils ir bloķēts. Šie **viltus profili** seko līdzī publiski pieejamajiem taviem ierakstiem, bildēm, komentējot vai kā citādi uz tiem reaģējot, kā arī tiek izmantoti dažādu baumu, viltus ziņu sludinājumu par tevi izplatīšanai. Nereti tiek izvietoti **sludinājumi, tava sensitīvā informācija un foto/video** dažādās sociālo tīklu grupās.

IZSEKOŠANA UN MONITORĒŠANA

Ja cilvēks tev seko uz ielas vai no kādas vienas vietas uz kādu citu (neatkarīgi no tā, no kurienes vai kurp tu dodies), tā ir izsekošana. Arī gadījumos, kad kāds seko līdzī tavai atrašanās vietai vai lokācijai, to var interpretēt kā vajāšanu.

SLAISTĪŠANĀS TAVĀ TUVUMĀ

It kā nejauši būt līdzās vietai, kur esi arī tu, pieņemot, ka izsekotāja vienīgais iemesls tam esi tu – arī tā ir vajāšana. Šajā situācijā tavam izsekotājam nemaz nevajag komunicēt ar tevi, jo tas var radīt pamatu domāt, ka viņš patiešām tevi izseko. **Atceries, ka izsekotājam visizdevīgākā pozīcija ir neizpratnes radīšana, un to var panākt, radot šaubas, vai viņa atrašanās šeit un tagad patiešām ir saistīta ar tevi.**

KOMUNIKĀCIJA AR TEVI, IZMANTOJOT CITUS CILVĒKUS

Iespējams, tu savu sekotāju jau visos iespējamajos sociālajos tīklos esi nobloķējusi, taču tas nenozīmē, ka viņš ar tevi nemēģinās sazināties. Visbiežāk tam tiek izmantoti tev tuvi cilvēki: ģimene, draugi, tuvinieki, paziņas. Komunikācija var būt gan tieša, gan netieša. Nereti **šādas komunikācijas mērķis ir atrast veidu, kā sazināties ar potenciālo upuri pēc iespējas efektīvāk vai kā upurim "pieklūt".**

BOJĀJUMU NODARĪŠANA

Kāds, kas izseko, var radīt arī bojājumus upura mājai vai kādam citam īpašumam, priekšmetam. Tas var tikt darīts ar mērķi radīt bailes, iebiedēt upuri, vai arī tieši otrādāk – pievērst sev uzmanību. **Ja esi kādam pateikusi, ka nevēlies ar viņu komunicēt, bet rezultātā viņš radījis kādus mantiskus bojājumus – tas ir nopietns signāls par draudiem veselībai vai dzīvībai.** Tāpat var tikt veikts uzbrukums e-vidē sociālo tīklu profiliem, e-pastiem utt. ar mērķi iegūt maksimāli daudz informācijas par tevi.

DRAUDI

Izsekotājs var izteikt draudus, ka, ja gadījumā, tu atteiksies ar viņu komunicēt, tad viņš nodarīs kaut kādu kaitējumu sev vai tev. **Apdraudējuma sajūtas radīšana ir līdzeklis, lai piespiestu upuri darīt to, ko ir iecerējis vajātājs, būtībā tevi pakļaujot savai gribai.**

KO DARĪT?

Izstāsti par notiekošo un pabrīdini savas uzticamības personas (ģimeni, draugus, tuviniekus, kolēģus).

Dokumentē katru notikumu. Vāc pierādījumus vajāšanai (ekrānšāviņi, telefonsarunu ieraksti, bildes utt.).

Pārtrauc komunicēšanu ar vajātāju!

Uztver draudus nopietni!

Sagatavo sev drošības plānu – ko tu darīsi, kā rīkosies apdraudējuma gadījumā.

Stāsti bērniem par notiekošo, sagatavo viņus ārkārtas gadījumiem.

Meklē atbalstu, ziņojot par notiekošo tiesībsargājošajām iestādēm.

KUR MEKLĒT ATBALSTU?

A. Sev ērtākajā pašvaldības sociālajā dienestā;

B. Sev tuvākajā "Centrs MARTA": Rīgā (tālr. 67378539), Liepājā (tālr.29195442) vai Rēzeknē (tālr.25648595);

C. Zvanot pa tālruni 116006 (atbalsts noziegumos cietušajiem).